

VI. In sua conscribenda Theologia, nullo systemate sive nationali, sive provinciali ligatur.—Sola doctrina Sanctæ Romanæ Ecclesiæ scopus ejus fuit; cuius definitiones circa doctrinam morum religiose transribit, quæ passim ab aliis scriptoribus omittuntur.—Eos potissimum refutare contendit, qui saniora morum principia pervertere conati sunt, Jansenistas scilicet, eorumque proscripta systemata; atque priores Ecclesiæ regulas, quas ad amissim sequebantur omnium sæculorum pii æque ac sancti viri, ad praxim deducere satagebat.

VII. Purus oculo, et simplex corde, nec quæstum temporalem, nec vanam nominis gloriam, nec plausus hominum perquirebat.

VIII. Maximi ejus doctrina morum cœstimatur ab iis, qui et odore virtutum, et zelo pollut salutis animarum.

IX. In Beatorum numero est relatus illam Theologiam docens, et deducens in praxim. Quæ poteritne ergo damnari, qui ejus vestigia sequatur?

X. Ex sanctis viris, qui de morali Theologia tractarunt, nullus sicut Ligorius eam profunde explicavit.

XI. Roma, post iteratum religiosissimum examen, declaravit: in ejus doctrina nihil censura dignum.

XII. In solo Ligorio Theologiae moralis scriptore, tot et tantæ dotes reperiuntur.

EXCERPTA

EX LIBRO CUI TITULUS:

HOMO APOSTOLICUS,

AUCTORE

BEATO ALPH. M. DE LIGORIO;

SEU SENSA EJUSDEM.

DE LEGIBUS.

1. CONTEMPTUS legis, ut sit mortal is debet esse formalis, qui tunc est, cum aliquis ideo transgreditur legem, quia lex est, et illi non vult subjacere.

2. Lex mixta videtur obligare ad pœnam, et culparam.

3. Lex humana obligat cum gravi incommmodo, si hoc postulat bonum publicum, vel si transgressio redundaret in contemptum fidei.

4. Lex humana videtur tollere naturalem obligacionem, v. g. in contractibus et testamentis initis sine solemnitatibus, in debitis filiorumfamilias, et tunc non adest obligatio solvendi.

5. Possunt apponi impedimenta extrahentia ab obli-

gatione legis humanæ, non autem impedimenta deobligantia: hinc potest quis licite alio pergere, ne festum servet, et econtra non potest sine justa causa laborem assumere, quo prævidet jejunium impeditum iri.

6. Leges summorum Pontificum obligant post promulgationem Romæ factam eos quibus innotescunt, præsertim si sint appositiæ clausale, id est: *Ut autem præsentes Litteræ ad omnium notitiam facilius deve-niant, etc. et alia: Volumus autem, ut præsentium Litterarum transumptis, etc.*

7. Epistolæ Pontificiæ, Responsalia, sive Declarationes non insertæ in Corpore juris, dummodo sint sufficienter promulgatæ, obligant.

8. Decreta S. Congregationis Rituum habenda sunt ut oracula Pontificis; ejus vero Declarationes, ut responsa sapientissimorum virorum. Declarationes aliarum Congregationum, nulli dubium, quod in casibus particularibus, pro quibus fiunt, obligant, ut leges.

9. Lex pœnalis fundata in falsa præsumptione faciti non obligat; qui solvit, potest sibi compensare.

10. Pueri non videntur statim post adeptum usum rationis teneri legibus Ecclesiæ; tenentur tamen legi annuae Confessionis, si mortaliter peccaverint; ex capite: *Omnis utriusque sexus (de Panit.).*; etiamsi nondum septimum annum attigerint.

11. Peregrini non tenentur legibus suæ patriæ, nec videntur teneri legibus alterius loci, nisi habeant ibi quasi domicilium; a pari Episcopus non potest dispensare cum illis.

12. Dispensationes a sacra Pœnitentiaria possunt obtineri pro inscio, et invito, modo a Confessario, vel a Consanguineo usque ad quartum gradum.

DE PECCATIS.

1. Numerus peccatorum desumitur ex multiplicitate actuum moraliter interruptorum. Si actus sint mere interni, tot sunt peccata, quot sunt actus consensus voluntatis, nisi procederent ab eodem impetu passionis breviter tantum interrupto. Actus interni circa peccata externa oris et operis moraliter interrumpuntur voluntatis retractatione, et voluntaria cessatione. Actus externi moraliter interrumpuntur, cum non respiquant aliquem actum completum. Numerus peccatorum desumitur quoque ex diversitate objectorum totalium.

2. Non peccat, qui ex necessitate, et adhibendo media præservativa se exponit periculo peccati mortalis.

I. PRÆCEPTUM.

1. Obligatio eliciendi actus theologicarum virtutum Fidei, et Spei videtur esse saltem una vice in anno; circa actum Caritatis autem videtur adesse obligatio singulis mensibus; nec videtur esse necessarium, ut directe, et explicite eliciantur, et eo fine, ut præcepto fiat satis, sed videtur sufficere, ut indirecte, et implicite eliciantur.

2. Adest obligatio fraternæ correctionis, quando speratur fructus.

3. Non est scandalum suadere minus malum ei, qui est dispositus ad majus malum patrandum, si eo fine suadeatur ut majus evitet, quia tunc non suadetur malum, sed bonum. Ita licet domino, aut parensi non auferre occasionem furandi servis, aut filii, qui